

Motion till riksdagen 2011/12:N203

av Eva Flyborg (FP)

Kontant betalning och kortsäkerhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om motverkande av bildandet av bankomatkarteller.

Motivering

Under lång tid har samhället legat efter i kampen mot karteller. I tysthet samarbetar företag inom vissa branscher för att minska konkurrensen, begränsa service och ta ut högre priser. Detta beteende måste ständigt bekämpas av vakna politiker och myndigheter.

Nu uppdragas det att de fem stora bankerna i Sverige, Swedbank, Handelsbanken, Nordea, SEB och Danske Bank, diskuterar ett långtgående samarbete. Enligt uppgift i flera medier¹ överväger de fem storbankerna att bilda ett gemensamt bolag som bland annat ska sköta bankomaterna. Här borde varningsklockorna börja ringa.

Idag tävlar bankerna med service till kunderna genom tillgänglighet via exempelvis bankkontor, telefon, internet och bankomater. Bankernas kundbetjäning är dock ifrågasatt. Med ett gemensamt ägande av bankomaterna finns det risker att servicen till kunderna försämras ytterligare, det ligger i själva sakens natur. Bankerna diskuterar att minska antalet bankomater; var femte bankomat ska bort, enligt ett förslag från den konsultfirma som bankerna anlitar. Det slutliga beslutet ska tydligen fattas till hösten.

Det är kanske ingen tillfällighet att förslaget ingår som en del i planerna på att bilda ett monopolliknande bolag. Ett sådant företag behöver inte oroa sig

¹ Exempelvis http://www.e24.se/business/bank-och-finans/bankerna-bildar-bankomata_tblog_2314137.e24.

Fel! Okänt namn på

lika mycket för kundernas reaktioner. Och motståndet mot att minska antalet bankomater är stort. Inte minst från vanliga kunder som får det allt besvärligare att hitta en uttagsautomat för att klara vardagen. Men om bankerna går samman i ett gemensamt bolag är det naturligtvis lättare att negligera kundviljan.

Med en kartelliknande situation för bankomaterna ökar risken dessutom för att det kommer tas ut avgifter vid uttag från bankomater. Enskilda banker har försökt tidigare men tvingats avstå därför att kunderna blivit så irriterade. Ett sammanslaget storbolag däremot har mycket lättare att strunta i en opinion. Möjligheterna för kunder att rösta med fötterna blir betydligt mindre när alla går samman och gör likadant.

Storbankerna har även ett uttalat mål att få konsumenterna att använda sig mera av betalkort i vardagen. Argumentet de kör med är främst att det skulle vara säkrare. Nu har det visat sig att de nya så kallade säkra korten inte alls levt upp till sitt rykte. En bedragare som kapat ett kort kan ta ut eller handla för mycket större summor än vad man vanligen bär med sig i plånboken. Bankerna vill gärna att vi ska handla mera med kort eftersom kontanthantering kostar pengar för dem.

Med anledning av vad som framförs i motionen bör regeringen uppmärksamma frågan om hur kartelliknande situationer inom bankomatmarknaden bäst kan motverkas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 27 september 2011

Eva Flyborg (FP)